

ချစ်ဦးအိ

လက်ရွေးစင်ဝတ္ထုတိုများ

ဒုတိယအကြိမ်

စာရေးသူ၏ ပဏာမစကား

ဝတ္ထုတိုများ စုစည်းထုတ်ဝေခြင်းအဖြစ် "ကောင်းလှသည်လား၊ ဒေါင်းမြကြည်" ဝတ္ထုတိုများ (၁၉၈၂) 'တစ္ဆေနှင့်အခြားဝတ္ထုတိုများ' (၁၉၈၄) 'ဗုဒ္ဓယဉ်ကျေးမှုဝတ္ထုတိုပေါင်းချုပ် (၁၉၈၉)၊ (၂၀၀၂) ရုက္ခစိုးမယားနှင့်အခြားပြိတ္တာများ' (၁၉၉၅)၊ (၂၀၀၂) စသည့် စာအုပ်များ ထွက်ရှိခဲ့ပြီးပေပြီ။ ယခု လက်ရွေးစင် ဝတ္ထုတိုများ " . . . ။

ဝတ္ထုတိုဟူသော စာအနုပညာပုံစံနှင့် ပတ်သက်၍ အထွေအထူးဆိုရန် မရှိတော့ပါ။ ဆိုလျှင် လည်း အကျယ်အကျယ် စာဆိုရမည် ဖြစ်ပါသည်။ ။ ဝတ္ထုတိုအကြောင်း ပြောပြသော ဖွင့်ဆိုချက် တွေလည်း အများအပြား ရှိကြပါပေသည် ။ အားလုံးပင် လေးစားအပ်သော ဖွင့်ဆိုချက်များ ဖြစ်ကြ ပေသည်။ ။

ဤ 'လက်ရွေးစင်ဝတ္ထုတိုများ' ကို ထုတ်ဝေဖို့ စုစည်းစီစဉ်ကြချိန်မှာ လည်း မိမိစိတ်ထဲတွင် ခိုအောင်းနေခဲ့သည့်ကိစ္စမှာ 'လက်ရွေးစင်'ဆိုသော စကား ဖြစ်၏။ အဘိဓာန်က လက်ရွေးစင်= အများ အစား၊ အရည်အချင်း စသည့် သာလွန်ကောင်းမွန်ချက်အရ၊ ရွေးချယ်ထားသော ပုဂ္ဂိုလ်၊ အရာဝတ္ထုဟု ဖွင့်သည်။ ။ အင်္ဂလိပ်ဝေါဟာရအရ လက်ရွေးစင်ကို Selected, Choice, Elite ဟု ပြသည်။ ။ Elite ကို တစ်ခုသော အဘိဓာန်က ဖွင့်ပေးထားပုံမှာ အထက်တန်းလွှာ လူ့မလိုင်ဟူ၏။ နည်းနည်းများ ရင့်သီးနေသလားဟူ၍ နောက်တစ်အုပ်ကို ကြည့်သောအခါ 'ဩဇာတိက္ကမ

အရ၊ လွမ်းမိုးနိုင်မှု၊ အင်အားအရ၊ အသိဉာဏ်အရ၊ ဓနဥစ္စာအရ၊ အများ
ထက် ပိုမိုမြင့်မားကောင်းမွန်သော အုပ်စုအဖွဲ့’ဟု အနက်ပေးထားသည်
ကို တွေ့ရပါသည်။ ။

အလောင်းမင်းတရားလက်ထက် လက်ဝဲ၊ လက်ယာ ၁၆ တပ်ခွဲရာတွင်
ရွေးလက်ယာတပ်၊ ရွေးလက်ဝဲတပ်ဟူ၍ ပါဝင်သည်။ ။ ထိုရွေးလက်
ယာ၊ ရွေးလက်ဝဲ သေနတ်အစုမှာ ရဲယောင်မြန်မာ သံစွမ်းမှုများကို ထပ်
မံရွေးကောက်သော သေနတ်စု လက်ဝဲသွေးသောက်တပ်အဖြစ် ထပ်ဖွဲ့
သည်။ ။ ‘လက်ရွေးကြီး လှေသင်းဗိုလ်’ဟူသော ရာထူးမှာ မြန်မာဘုရင်
၏ ရေတပ်၌ အဆင့်မြင့်ရာထူး ဖြစ်သည် . . . စသည် ဖြင့် စာအုပ်များ
တွင် ဖတ်ရပါသည်။ ။

ထို့ကြောင့် ‘လက်ရွေးစင်’ဆိုသည် မှာ အများ ထဲမှ ထပ်၍ ကောက်၊
ထိုအထဲမှ ထပ်၍ ထပ်၍ ကောက်သော တကယ့် ဒေါင်ဒေါင်မြည်သ
ဘောကို ညွှန်းလေသည်။ ။ ရွေးချယ်ခံသော ပုဂ္ဂိုလ်၊ အရာဝတ္ထုဆိုသည်
မှာ သတိကြီးစွာဖြင့် စိစစ်ကောက်ယူထားသည့် အကောင်းဆုံး အလျော်
ကန်ဆုံး ဂုဏ်ရည်ဖြင့် ပြည့်စုံရပေမည်။

တစ်ချိန်တုန်းအခါဆီကမူ နိုင်ငံရေးသိပ္ပံဘာသာရပ်၊ နိုင်ငံရေးဒဿ
န ဘာသာရပ်များ တွင် ကမ္ဘာ၌ ထင်ရှားခဲ့သော ပုဂ္ဂိုလ်ကြီးများ ရေး
သားပြုစုခဲ့ကြသည့် စာပေများမှ ကောက်နုတ်လျက် ‘လက်ရွေးစင်ကျမ်း
များ’ အဖြစ် ပြဋ္ဌာန်းထားသည် ကို ဖတ်ရှုလေ့လာခဲ့ရပါသည်။ ။ ဥပမာ
လီနင်ဆို ပါစီ၊ သူ့ကျမ်းတွေက အတွဲ (၄၀၊ ၅၀) ရှိမည်။ ယင်းတို့ အထဲ
ကမှ ကျမ်းအမှတ် ဘယ်၍ ဘယ်လောက်ကို ထပ်မံရွေးချယ်စုစည်းကာ

လက်ရွေးစင်ကျမ်းအဖြစ် ထပ်ပြဋ္ဌာန်းကြသည် ။ ကျမ်း ပေါင်းချုပ် COLLECTIVE WORKS မှ သည် လက်ရွေးစင်ကျမ်း SELECTED WORKS အဖြစ် သို့ ထပ်မံရွေးကောက် စုစည်းခြင်း ဖြစ်လေသည် ။

အလိုလေး . . . ‘လက်ရွေးစင်’ဟူသော ဝိသေသသို့ရောက်ဖို့ ဆိုတာ မလွယ်ပါလား . . . ။

ယခု ‘လက်ရွေးစင်’ဝတ္ထုတိုများ ‘ဟု အမည်နာမ တပ်လိုက်ပါသည် ။ ရေးခဲ့သမျှ ဝတ္ထုတို များ ထဲမှ တကယ့်အနှစ်အသားပါပါ။ ဒေါင်ဒေါင်မြည် ဝတ္ထုများ ဟုတ်ပါလေစ။ ဟုတ်ပြီဆိုလျှင် ဤ လက်ရွေးစင်စာရင်း၌ မပါဝင်ဘဲ ကြွင်းကျန်ရစ်ခဲ့သော ဝတ္ထုများကတော့ သာမန်မှတ်တမ်း သို့မဟုတ် ခပ်ညံ့ညံ့များ ဖြစ်သွားကြလေသလား၊ ဒါဆိုရင် ကျွန်တော်တို့ စာရေးသူများ သည် စာဖတ် သူဆီသို့ အလေး၊ အကာ၊ အနာ၊ အဖျင်း တွေကိုလည်း ပို့ပေးနေကြသတဲ့ လား တစ်ခါတစ်ခါကျမှ မျက်ခနဲ ဖတ်လို့ ခံစားလို့ ရနိုင်သည့် ဝတ္ထုများကို ထုတ်လုပ်တတ်ကြလေသလား . . . ။

‘လက်ရွေးစင်’ဟူသော စကားလုံးကို အခြေခံ၍ ကျွန်တော် အတွေးတွေ တစ်လှေကြီး သိမိနေတော့သည် ။

ကျွန်တော်သည် လူသုံးကုန်ပစ္စည်းတစ်ခုခုကို ထုတ်လုပ်ရောင်းချသူ တစ်ယောက်သာ ဖြစ်ပါ လျှင် အလွန်ဈေးခေါ်ညံ့သော၊ ကြော်ငြာအတတ်ပညာချို့တဲ့ သောသူ ဖြစ်ပါလိမ့်မည်။ တကယ်တမ်း ရေးသင့်သည်

က ဤစာအုပ်ပါ ဝတ္ထုများ သည် ရေးခဲ့ပြီးသမျှ စိတ်ကြိုက်အတွေ့ဆုံး၊ အကြိုးစားဆုံး၊ အားအထုတ်ဆုံး ဝတ္ထုများ ချည်း ဖြစ်ပါကြောင်း၊ တကယ့်ကို လက်ရွေးစင် ဆန်ခါတင်များ ဖြစ်ပါကြောင်း စသည် ဖြင့် ဈေးခေါ်ကြော်ငြာသင့်ပေသည် ။ စာဖတ်သူအတွက် တစ်ခုခုကို ဧကန် ရရှိစေရမည်ဟု အာမခံကြောင်း ဘာညာ စသည် ဖြင့် ပြောသင့်ပေသည် ။ ကျွန်တော့်နှုတ်မှ ထိုသို့ မထွက်ပါ။

ဝတ္ထုတစ်ပုဒ်ဖြစ်ပေါ်စေဖို့ အခြေခံများ တွင် အတွေ့အကြုံများ ၊ စာဖတ်ခြင်းများ ၊ လေ့လာ အားထုတ်မှုများ ၊ စုစည်းသုံးသပ်မှုများ ၊ ထက်သန်စေတနာများ ပါဝင်နေကြသည် ဆိုတာကို အများ သိပြီး ဖြစ်ပါသည် ။ ဇာတ်ကောင်များကို ဖန်တီးခြင်း၊ ဒိဋ္ဌလောကဖြစ်ရပ်နှင့် စိတ်ကူးဖြစ်ရပ်ကို ဆက်စပ်ခြင်း၊ ဇာတ်ကောင်စရိုက်များ ၌ ပူးကပ်ခြင်း၊ ရင်ငွေ့ပေးခြင်း၊ မျက်ခြည်မပြတ် ကြည့်ရခြင်း . . . စသည့် အချက်များကိုလည်း အများ သိပြီး ဖြစ်ပါသည် ။

ထိုအထဲတွင် ပြောဖို့ ခက်သောအရာမှာ ဖန်တီးမှုစွမ်းအင်ကို ‘နိုး’ လာစေသည့် ဩဇာသက် ရောက်မှုပင် ဖြစ်သည် ။ ဒါကို အချို့က လက်မှိုင်းပူဇော်ခြင်း၊ မှော်ဝင်ခြင်း၊ လိပ်ပြာနိုးခြင်း၊ အာရုံဝင်စားခြင်း . . . ဟု ရှိ လည်း ခေါ်ကြပါသည် ။ အင်္ဂလိပ် (INSPIRATION) ဟု ခေါ်ပါသည် ။

အင်စပီရေးရှင်းသည် စာပေအပါအဝင် အနုပညာ အလုပ်တစ်ခုခု ဖြစ်ပေါ်လာဖို့ အတွက် အလွန် သိမ်မွေ့စွာပါဝင်သော စွမ်းအင်ကြီးတစ်ခု ဖြစ်သည် ဟု ထင်ပါသည် ။ သူက စိတ်လှုပ်ရှားမှု၊ စိတ်ခံစားမှုနှင့်လည်း မတူပါ။ ဝတ္ထုတစ်ပုဒ်ကို သာဓကဆောင်၍ ဤသို့ဤနှယ် ‘အင်စပိုင်း

ယား’ ဖြစ်လာပြီး ရေးဖြစ်ပါသည် ဟု ပြောရန်လည်း မလွယ်ပါ။ ဆရာ
ဇော်ဂျီကတော့ ဗေဒါလမ်း ကဗျာ တစ်ပုဒ် ဖြစ်လာခဲ့ပုံကို အဆင့်ဆင့် အ
သေးစိတ် ဖွင့်ပြခဲ့ဖူးလေသည် ။ ဆရာဇော်ဂျီ ဘာသာပြန်သည့် ‘ပလေး
တိုးနီဒါန်း’မှ ဆော့ခရတ္တီးကဗျာသဘော အယူအဆတွင် မူ စာဆိုတို့ စိ
တ်သည် စာဆိုနေ သည့်အခိုက် အပူးအဝင်ခံကြရ၍ နဂိုစိတ်အဖြစ်၌ မ
ရှိပြီဟု ဆိုပါသည် ။

ဤစာအုပ်ပါ လက်ရွေးစင်ဝတ္ထုတိုများ နှင့် ပတ်သက်၍ ကျွန်တော်
အဓိက ပြောချင်သည် မှာ ဤ INSPIRATION ပင် ဖြစ်ပါသည် ။

ဤဝတ္ထုတိုများကို ဖတ်ရှုပြီးသကာလ စာဖတ်သူ၌ ဘာတစ်ခုခု ရရှိ
သွားစေရမည်ဟု ကျွန်တော် အာမ မခံနိုင်ပါ။ အာမ မခံစကောင်းဟု လ
ည်း ဆိုချင်ပါသည် ။ အမှန်တော့ အနုပညာ ပစ္စည်းတစ်ခုခု၏ တစ်ဖက်
တစ်ချက်စီ၌ ရှိနေသော ရေးသူ၊ ဖတ်သူတို့ အကြား ပေးခြင်းယူခြင်း သ
ဘောကိုယ်၌ ကပင် သိမ်မွေ့ပါသည် ။ ထို့ကြောင့်ပင်
မျှဝေခံစားနိုင်ကြပါစေဟူ၍ အချို့က မယုတ် မလွန် ပြောလေသလား မ
သိပါ။

ဤစာအုပ်ထဲမှ ဝတ္ထုတစ်ပုဒ်စီတိုင်း၏ နောက်ကွယ်တွင် စာရေးသူ
၏ အင်စပီရေးရှင်း ရှိနေသည် ။ ထိုလိပ်ပြာ (ဆိုပါစို့)၏ နီးမှု၊ အတောင်
ပံခတ်မှုသည် စာဖတ်သူထံ၌ တစ်နည်းနည်းဖြင့် ကူးစက်၍ စာဖတ်သူ
ကိုယ်တိုင် တစ်ခုခု ‘အင်စပိုင်းယား’ဖြစ်သွားသည် ဆိုပါလျှင် ကျွန်တော်
တို့ ၏ ရေးခြင်း၊ ဖတ်ခြင်းအမှုသည် ကိစ္စပြီးမြောက် ရောက်ရှိသွားပြီဟု
ဆိုချင်ပါသည် ။

ထိုသို့မဟုတ်မူဘဲ ဘေးထွက်သက်ရောက်မှု တစ်ခုခုဖြစ်ပေါ် လာပြီ
ဆိုပါက ထိုသို့ဖြစ်ပေါ် စေသော ထိုဝတ္ထုကို စာဖတ်သူအနေဖြင့် ‘လက်

ရွေးစင်'စာရင်းက ထုတ်ပယ်ပစ်လိုက်ဖို့ အားမနာ ပါနဲ့။

တကယ်တော့ လက်ရွေးစင်ဆိုသည် မှာ စာရေးဆရာကသာ ပိုင်ဆိုင်ထားသည့် တစ်ဖက်သတ် အခွင့်အရေးမှ မဟုတ်ဘဲ၊ သူ ရွေးတိုင်း လက်ရွေးစင် ဖြစ်ရမှာ လား . . . ။ ထိုသို့ပင် . . . စာဖတ်သူ က၊ ရိုးရှင်းဖြောင့်မတ်စွာ မှတ်ကျောက်တင်စေလိုပါကြောင်း . . . ။

ချစ်ဦးညို

(၂၀၀၄-ခုနှစ်၊ သြဂုတ်လ)

စရိုက်နှစ်မျိုးဖြင့် ပါဝင်သရုပ်ဆောင်သည်

"လွင်မိုး-ဒွေး လာလာ၊ ကျော်သူ၊ စိုးသူ၊ ရဲအောင် လာလာလာ၊ ဟဲ့ . . . ဟိုဘက်က စိုးမြတ် သူဇာ ဘယ်ကွေ့သွားတာလဲ၊ ငါ ရိုက်လိုက်ရနော်၊ အံမယ် . . . ဟောဒီ ရန်အောင် တစ်ယောက်တော့ ခက်နေပါပြီကော၊ သူပဲ ဖဲ့ဖဲ့ထွက်ချင်နေတယ်၊ ဟဲ့ . . . ဟဲ့ စိုးမြတ်နန္ဒာ ဘယ်နှယ်ကြောင့် သူများကို သွားလုပ်နေရတာလဲ၊ ထွန်းအိန္ဒြာဗိုကော သမီး ဘယ်ရောက်နေသလဲ၊ ဪ . . . ဒီမှာ ကိုး၊ လာလေ ဟဲ့ . . . ဟောဟိုရှေ့က မင်းမော်ကွန်းက ဘာလုပ်နေပြန်တာတုံး၊ အံမယ် . . . ကိုကိုလင်းမောင်နဲ့ ရန်စောင်နေကြပြန်ပြီ"

ပါးစပ်ကလည်း မနားတမ်းအော်၊ လက်ထဲက တုတ်ကိုလည်း မနားတမ်းယမ်းကာ တာရိုးနိမ့်လျှောပေါ် လျှောက်နေရတာမို့ ခြေကုပ်မြဲအောင် သတိထားရသေး။

"ဟဲ့ . . . ဟဲ့ မျိုးသန္တာထွန်း ဘာကြီးဆွဲထုတ်နေတာလဲ၊ အို . . . မလုပ်နဲ့ လေ၊ မော့ . . . မော့စ် နင် အားကြီးဆိုးတယ်၊ ဘယ်နှယ် သူများ အစာကို ဇွတ်လုနေရတာလဲ။ ဟော . . . ရဲကိုကို ဘာဖြစ်လို့ နောက်ပြန်ကွေ့တာလဲ၊ ဟို . . . ငါ ရိုက်လိုက်ရနော်"

တတ်နိုင်ဘူး။ တာရိုးစောင်းကနေ ရွံ့စပ်ထဲအထိ ဆင်းလိုက်ရတယ်။

ဟိုမှာ လုယက်နေကြ ပြီလေ။ မော့စံက အားကြီးဆိုးတာ။ ကြည့်လေ . .
. မျိုးသန္တာထွန်းဆီက အစာကို သူ ရသွားပြီ။ အဲတော် . . . သူ့နောက်ကို
ကျော်ဟိန်းရယ်၊ မိုးဒီရယ်၊ တင့်တင့်ထွန်းရယ် ဝိုင်းအုံလိုက်သွားကြပြီ။

"ဟဲ့ . . . ထက်ထက်မိုးဦး သမီး နေမကောင်းဘူးလား၊ အမွေးတွေ
ထောင်လို့ ၊ လာလာ . . . ဒီဘက်လာ၊ အိုအို . . . နေအောင်နော်၊ အကော
င်ကြီးဆိုပြီး အနိုင်မကျင့်နဲ့ နော်၊ ငါ ကျော်ဟိန်းနဲ့ လွှတ်ပေးလိုက်မယ်၊
အံ့မယ် . . . ဟိုဟာက လင်းဇာနည်ဇော်လေးလား၊ အေး . . . တစ်ကောင်
တည်း နောက်ကျန်နေဦးမယ်၊ လာဟဲ့ ဒီဘက်ကို"

အဟင်းဟင်း . . . မောလည်း မောရရဲ့ ။ ပျော်လည်း ပျော်ရရဲ့ ။ ဒီဘဲ
အုပ်နဲ့ ကျုပ်ကတော့ ဟုတ်လို့ ။ ဘာတဲ့ ဟိုသီချင်းလိုလေ။ ဘဲအုပ်က တ
စ်ရာ နှစ်ရာ မဗေဒါက တစ်ပင်တည်းဆိုလား။ ရွာကလူတွေကတော့ ဖျ
က်ဆိုကြတယ်လေ။ ဘဲအုပ်က တစ်ရာနှစ်ရာ လုံးတင်မက တစ်ကောင်
တည်း။ ဟွန်း . . . ကျုပ်ကိုများ 'ကောင်'တဲ့ လေ။

ပြီးတော့ ပြောကြသေး။ လုံးတင်မ နင့်ဘဲတွေ လူတွေဖြစ်ပြီး နင်က
တိရစ္ဆာန်ဖြစ်သွားပြီတဲ့ ။ ပြောလည်း ပြောစရာ။ ကျုပ်က ကျုပ်ဘဲတွေ
ကို အကုန်လျှောက်ပြီး လူနာမည် ဟီဟီ မင်းသား မင်းသမီးနာမည်တွေ
ပေးထားတာကိုး။

ဟို မျက်လုံးပြူးပြူးနဲ့ ကောင်က ရန်အောင်၊ မှုန်သိုးသိုးက ကျော်သူ၊
နှုတ်သီးချွန်တာက စိုးသူ၊ အမောက်တိုတိုနဲ့ က ဒွေး၊ လည်ပင်းကို တ
အား တအား ဆန့်ထုတ်တာက လွင်မိုး။ မျက်လုံး အရစ်မည်းနေတာက
ကိုကိုလင်းမောင်၊ ခဏခဏ ရေငုပ်နေတာက ရဲအောင်၊ လည်ဆံမွေး
ဖွားနေတာက မော့စံ၊ ခေါင်းကြီးကြီးက မိုးဒီ၊ တဂပ်ဂပ် အသံအကျယ်
ဆုံးက ကျော်ဟိန်း။

လင်းဇာနည်ဇော်ကတော့ ကိုယ်လုံးသေးတဲ့ ဘဲမလေးပေါ့။ နည်းနည်း ဖွံ့တဲ့ ဟာလေးက စိုးမြတ်သူဇာ၊ လည်ရစ်လှလှနဲ့ ဟာကထွန်းအိန္ဒြာဗို၊ အစာရှာတတ်တာက မျိုးသန္တာထွန်း၊ လုံးလုံး လေးက နန္ဒာလှိုင်၊ နှုတ်သီးအရစ်ကြီးကြီးက မေသန်းနု၊ ခေါင်းဝိုင်းဝိုင်းက ထက်ထက်မိုးဦး။

ရှိသေးတယ်၊ ဘယ်လောက်စားစား ပိန်နေတဲ့ စိန်ဂွတ်ထော်တို့ ၊ ဖောင်းဖောင်းလုံးလုံး မတူး တို့ ၊ လည်ဆံတွေ ကျိုးတိုးကျဲတဲ့ စံမတူတို့ ၊ လှစ်ခနဲ လှစ်ခနဲ ရေကူးတတ်တဲ့ ဇာဂနာတို့ ။

ရွာက ပြောကြတော့တာပေါ့။

‘ရူးလည်း ရူးပါ လုံးတင်မရယ်၊ ကိုယ်ကျောင်းတဲ့ ဘဲအုပ်ထဲက ဘဲတွေကို အကုန်လုံး အကောင်စေ့ မင်းသား၊ မင်းသမီးနာမည်တွေ လျှောက်ပေးထားရတယ်လို့ ’

ကိုယ့်ဘာသာကိုယ် ကြိုက်လို့ ပေးတာပဲ။ တော်တို့ လည်း ကိုယ့်စိတ်ကူးရှိရင် ပေးကြပေါ့လို့ ပြန်အော်ထည့်လိုက်တယ်။ ဒီတော့မှ . . .

"ပေးတတ်ပေါင်ဟယ်၊ နင့်လို ပေါက်ပေါက်ရှာရှာ၊ အင်းလေ . . . ဟုတ်တော့ ဟုတ်သားဟ၊ လုံးတင်မက သူ့ဘဲတွေကို တစ်ကောင်ချင်း နာမည်နဲ့ တပ်ပြီး မှတ်မိတယ်"တဲ့ ။

ဘဲကျောင်းသမဆိုတာ နွားတွေ ကျွဲတွေကျောင်းရတာလောက် မခက်ဘူးထင်ရပေမဲ့ တကယ် မောတဲ့ အလုပ်တော့။ အံ့မယ် . . . နွားတို့ ကျွဲတို့ က အကောင်ကြီးကြီးတွေဆိုတော့ စားကျက် ထဲလွှတ်ထား၊ မြင်သာတယ်၊ အုပ်ထဲမှာ လျော့နေလည်း သိသာတယ်၊ ခလောက်သံ နားစွင့်ပြီး ဘယ်အကောင် ဘယ်ရောက်နေတယ်ဆိုတာ ရှာလို့ လွယ်တယ်၊ ပြီးတော့ နွားတွေ၊ ကျွဲတွေက အစာဝရင် စားမြုံ့ပြန်ပြီး ငြိမ်းသွားကြတာ။

ကျုပ် ဘဲအုပ်ကတော့ ပြောမနေနဲ့ ၊ ခြံထဲက လွှတ်လိုက်ပြီဟေ့ဆိုတာနဲ့ တဂပ်ဂပ်နဲ့ မနား တမ်းအော်၊ ဟိုထိုးဒီထိုးနဲ့ ရေငုပ်လိုက်၊ အစာရှာလိုက်၊ ကူးလိုက်နဲ့ တစ်ချက်မှ အငြိမ်နေတာ မဟုတ်ဘူး ၊ ဘဲကျောင်းသမားဆိုတာ လွယ်မှတ်လို့ ။ မျက်စိရှင်ရတယ်၊ ခြေသွက်ရတယ်၊ ရေစပ်၊ ကုန်းစပ်၊ အိုင်စပ်၊ ဒိုက်တော၊ ဗွက်တော၊ ကိုင်းတော၊ ကန်သင်းရိုး မနားတမ်း နင်းရတာ။ နွား ကျောင်း၊ ကျွဲကျောင်းသမားလို သစ်ပင်ရိပ်ထိုင်ငိုက်၊ ပလွေတိုမှုတ်ဆိုတာမျိုး လုပ်လို့ ရတာ မဟုတ် ဘူးတော့။

ထားပါလေ၊ ကျုပ်တို့ ရွာက ကလေးတွေ၊ လူကြီးတွေမှန်သမျှ ဘဲမကျောင်းဖူးတဲ့ လူ မရှိဘူး၊ ဒီလိုပဲ တုတ်တယမ်းယမ်းနဲ့ ဟေ့ဟဲ့အော်ပြီး ဘဲကျောင်းကြတာချည်းပဲ။ ဒါပေမဲ့ အဟင်း . . . ဟင်း၊ လုံးတင်မတို့ ကိုတော့ ဘယ်ဘဲကျောင်းသမမှ မမီတော့ဘူး သိလား။

ကျုပ်က ဘဲတွေကို ချစ်တတ်တယ်လေ၊ သူတို့ ဝရန်းသုန်းကားနဲ့ မျက်စိနောက်စရာ ဖြစ်နေတာတွေကိုပဲ ကျုပ်က သဘောကျနေတာ။

ရှေ့ဆုံးက အကောင်နောက်ကို နောက်ကအကောင်တွေ တစ်အုပ်တစ်မကြီး လိုက်လိုက်သွား ကြတာကိုလည်း ကျုပ်ကကြည့်ပြီး သဘောကျရင်း နားနေမိတယ်။ ဘာမှ မသိကြရှာဘူး။ ရှေ့ဆုံး ကကောင် ကွေ့ရင်ကွေ့၊ ရပ်ရင်ရပ်၊ နောက်ကောင်တွေဟာ ရှေ့ကောင်တွေအတိုင်း အကုန်လိုက် လုပ်ကြတာ။

အဲ . . . သူတို့ ကို သနားမိတာရယ်၊ ဘဲကျောင်းရင်းနဲ့ ကျုပ်ကိုယ်ကျုပ် အပျင်းပြေအောင် လုပ်ချင်တာရယ်၊ အဲဒါနဲ့ ပဲ ကျုပ်ကြိုက်တဲ့ ဗီဒီယိုထဲက မင်းသား၊ မင်းသမီး ဇာတ်လိုက်တွေနာမည် ပေးဖို့ စိတ်ကူးရခဲ့တာ။ ဇာတ်လိုက်နာမည်တွေပေးထားတော့ ကျုပ်ဘဲတွေကို ကျုပ် ပိုပြီး

သံယောဇဉ် ကြီးလာတယ်။ သူတို့ ကိုကျောင်းရင်းနဲ့ ကိုယ်ပေးထားတဲ့ နာမည်တွေ အော်ရ ခေါ်ရတာကလည်း ကျုပ်အတွက် ပျော်စရာကြီး ဖြစ်နေတယ်လေ။

ဘယ်လောက် ဟန်ကျသလဲ။ ဘဲကျောင်းလို့ ရတဲ့ ပိုက်ဆံထဲကနေပြီး ဗီဒီယိုတွေ မလွတ်တမ်းကြည့်၊ ဇာတ်လိုက်နာမည်တွေကို ဘဲတွေပေး။ ဘဲကျောင်းရတယ်လို့ ကို မထင်မိဘူး။ ဗီဒီယိုထဲက မင်းသား၊ မင်းသမီးတွေနာမည် အော်အော်ခေါ်နေရတာနဲ့ ပဲ မောလို့ မောရမှန်းမသိ။ ဘယ်လောက် ဟုတ်သလဲ။

ဒါကြောင့် ရွာက ပြောတာ . . . ။

လုံးတင်မတို့ ကတော့ ဟုတ်ဟုတ်သေးတော့ကွာ၊ ဘဲကျောင်းလို့ ရတဲ့ ပိုက်ဆံနဲ့ ဗီဒီယိုရုံ ပြေးလိုက်၊ သူ့ဘဝကတော့ ဘဲနဲ့ ဗီဒီယိုပါပဲတဲ့ ။

ဘဝတွေ၊ ဘဝကတွေနဲ့ ကို ချီပြီးပြောကြတာ။ ဒီစကားကိုတော့ ကျုပ်က ဘာမှ ပြန်မပက်တော့ပါဘူး။ သူတို့ ပြောတာလည်း ဟုတ်နေတာကို။

"လုံးတင်မ နင့်ဘဲတွေကို ဒီနေ့ ခြံထဲ စောစောပြန်သွင်း၊ ခါတိုင်းလို ထမင်းစားချန်ထိ စောင့်မနေနဲ့ သိလား"

သန်းရင်မ မျက်နှာက ရေးကြီးသုတ်ပျာနဲ့ ဒီကောင်မ ဒီလိုချည်းပဲ။ ဘာမဆို သေရေးရှင်ရေး ဖြစ်နေတာ။

"ဘာဖြစ်လို့ လဲဟ"

"နင် မသိသေးဘူးလား၊ ဘကြီးထိန်တို့ ဘဲခြံရဲ့ တောင်ဘက်ကွင်းမှ ဗီဒီယို လာရိုက် မလို့ တဲ့ "

အမလေး . . . တစ်ကိုယ်လုံးကို တုန်သွားတယ် အောက်မေ့ရတယ်။

"တကယ် . . . ဘယ်သူ၊ ဘယ်သူတွေ ပါမတဲ့ လဲဟင် . . ."

"မင်းသားက လွင်မိုးတဲ့ ၊ မင်းသမီးက ထွန်းအိန္ဒြာဗိုတဲ့ ၊ ပြီးတော့ ဝတ်ရည်ရွှေစင်တဲ့ "

"ဟယ် . . . ကောင်မရယ်၊ တကယ် . . . တကယ်လား၊ ဝတ်ရည်ရွှေစင်တဲ့ လား၊ သေချာတယ်နော်"

"သရက်ကွင်းနားမှာ ပြင်ဆင်နေကြပြီတဲ့ ။ ငါ အခု ထမင်းအိုးနှပ်ပြီး ရင် သွားတော့မလို့ ၊ ငါတို့ တော့ ဒီနေ့ ဘဲကျောင်းမထွက်တော့ဘူး၊ ထမင်းထုပ်နဲ့ ကို သွားကြည့်မှာ ၊ ဗီဒီယိုရိုက်တာ တစ်နေကုန်ကြည့်"

သန်းရင်မ စကားဆုံးအောင် ကျုပ် မစောင့်တော့ဘူး၊ ဝုန်းခနဲ ထပြေးခဲ့တော့တာပဲ။ အမလေး . . . ဝတ်ရည်ရွှေစင် ပါသတဲ့ ။ အပြင်မှ လူကိုယ်တိုင် မြင်ဖူးရတော့မယ်။ ဝတ်ရည်ရွှေစင်ကို အပြင်မှာ မြင်ဖူးရရင် သေပျော်ပါပြီတော်၊ ကျုပ် တအား . . . တအားကြိုက်တဲ့ မင်းသမီးလေး။

မနေ့ညကမှ သူပါတဲ့ ဗီဒီယိုကား ကြည့်ထားသေးတယ်။ ဒွေးနဲ့ ထက်ထက်မိုးဦးနဲ့ ဝတ်ရည်ရွှေစင်က နှစ်ကိုယ်ခွဲလေ။ တစ်ယောက်က အေးအေးရိုးရိုးလေး။ အငယ်မက ခေတ်ဆန် ဆန်။ ဇာတ်ကားအမည်က အချစ် ငါမသိတဲ့ ။ ဝတ်ရည်ရွှေစင်ကလေး အဲဒီကားထဲမှာ အကြီးမလုပ်တာကို ကျုပ်က တအားချစ်တာ။ အငယ်အတွက် အနာခံပြီး သူကြိုက်တဲ့ ဒွေးကို မကြိုက်ချင် ဟန်ဆောင်ရတာ ကျုပ်ဖြင့် မျက်ရည်သုတ်ခဲ့ရသေးတယ်။

အမလေး. . . ဝတ်ရည်ရွှေစင် ပါသတဲ့ ။ ကျုပ်ကုသိုလ်ကံ ထူးလိုက်တာ၊ အပြင်မှာ မြင်ဖူးရ တော့မယ်။ လုံးတင်မတို့ သေပျော်ပါပြီတော်။

လွင်မိုးကလည်း ချောလိုက်တာတော်၊ အိလို့ ။ အရပ်ကြီးကလည်း အရှည်ကြီး။ ကျုပ်တို့ ဘက်လှည့်ပြီး ပြုံးပြတော့ ကျုပ်တို့ တစ်တွေ ဟီ ဆိုအော်ကြတာပဲ။

ထွန်းအိန္ဒြာဗိုကလည်း လှချက်ကတော့ အပြင်မှာ ပိုလှတယ်တော့။ ချစ်စရာလေး။ ကုသိုလ် ကောင်းလိုက်တာနော်၊ လှလည်း လှ၊ နာမည်ကလည်း ကြီး၊ ရုပ်ရှင်မင်းသမီးကလည်း ဖြစ်၊ ပိုက်ဆံ တွေကလည်း ပေါ၊ သူ့ခြေဖဝါးဟာ တို့ ပါးထက်တောင် နူးညံ့မှာ သေချာတယ်။

ဒါပေမဲ့ ဝတ်ရည်ရွှေစင် ကျုပ်ရဲ့ ရွှေမင်းသမီးကို မတွေ့ရသေးဘူး။ ဘုရား...ဘုရား၊ သူ ပါမှ ပါရဲ့ လားမသိ။

သရက်ပင်ကွင်းမှာ တော့ ကျုပ်တို့ တစ်ရွာလုံးကို အုန်းအုန်းထနေတယ်။ ရွာမှာ လူတောင် ကျန်သေးရဲ့ လားမသိဘူး။ ကလေးတွေကတော့ မိုးဒီကြီးနားမှာ ဝိုင်းအုံလို့ ။ တဟေးဟေးနဲ့ ပွက်လောရိုက်လို့ ။

ကျုပ်ကတော့ ဝတ်ရည်ရွှေစင်ကိုပဲ ရှာနေတော့တာ။ မနေ့ညကကြည့်တဲ့ အချစ်ငါမသိ အပြင်မှာ ကိုကိုညီမလေး၊ နှလုံးသားနီဒါန်း၊ ဇွတ်၊ ချစ်ချစ်လို့ ခေါ်ပါနဲ့ ကွယ်၊ အို . . .သူပါတဲ့ ကား တိုင်း ကျုပ် မလွတ်တမ်းကြည့်ထားတာ။ ပြောလို့ ပြောတာမဟုတ်သေးဘူး။ ထွန်းအိန္ဒြာဗိုထက် တောင် ကြိုက်သေးတယ်၊ ကြိုက်ရုံတင်မကဘူး၊ အဲ. . .ဘယ်လိုပြောမလဲ၊ ကျုပ်က ဝတ်ရည်ရွှေစင် ကို ချစ်ကိုချစ်တာ။

ကျုပ်ဘဲတွေကို မင်းသား၊ မင်းသမီး နာမည်တွေပေးထားပေမဲ့ ခုထိ ဝတ်ရည်ရွှေစင်နာမည်နဲ့ တစ်ကောင်မှ မမှ ညှိသေးတာ ကြည့်။ အချောဆုံး၊ အလှဆုံး၊ ချစ်စရာအကောင်းဆုံး ဘဲမလေးကျမှ ဒီနာမည်ပေးမလို့ ။ အဲဒီလောက်အထိ ဝတ်ရည်ရွှေစင်ကို ချစ်တာ။

ကြုံတောင့်ကြုံခဲ ကျုပ်တို့ ရွာကို မိမိယိုလာရိုက်တာ၊ ကျုပ်ရဲ့ ဝတ်ရ

ည်ရွှေစင်လေးပါ ပါစေ တော်။ သူ မပါလာဘူးဆိုရင် ကျုပ်ဖြင့် ငိုချပစ်လိုက်မှာ ။

ဟော . . .ကားအဖြူလေးတစ်စီး။

သူမှ သူ အစစ်၊ ဝတ်ရည်ရွှေစင်။ ကျုပ်ရဲ့ ဝတ်ရည်ရွှေစင်။ ကျုပ်ဆုတောင်းပြည့်ပြီ။ အမလေး . . . လှလိုက်တာနော်၊ ဥနေတာပဲ။ ကားပေါ်က ဆင်းလာပုံလေးကိုက အောက်မှာ ကျုပ်လက်ဖဝါး ထိုးခံပေးချင်စိတ်ပေါက်လာတယ်။ ဒီရွှေ့ခြောက်နဲ့ သလင်းခဲတွေကို နင်းရရင် ခမျာခြေဖမိုး နုနုလေး နာရှာတော့မယ်။

အပြင်မှာ ပိုလှတဲ့ ဝတ်ရည်ရွှေစင်။ ရက်ရက်စက်စက်ကို လှတာပါလား။ သူ့ကိုကြည့်ရင်း သူပါတဲ့ ဇာတ်ကားတွေထဲက သူ့ရုပ်ပုံလေးတွေကို ကျုပ် တသိကြီး ပြန်မြင်နေတယ်။

အချစ် ငါမသိထဲမှာ အစ်မကြီးလုပ်တဲ့ အမူအရာလေး။ ရည်းစားကို ညီမလုပ်သူဆီ လွှဲပေး လိုက်ရတော့ ကြောင်ကလေးကိုပွေ့ပြီး စကားပြောရင်း မျက်ရည်တွေကျလာတာများ ကျုပ် အားပါး တရ ငိုခဲ့ရတာကော။

ဇွတ်ဆိုတဲ့ ဇာတ်ကားကျတော့ ပတ်ဝန်းကျင် အနှိမ်ခံ ကံဆိုးမလေး လုပ်သွားတာ။ ပြီးတော့ နှလုံးသားနီဒါန်းထဲမှာ ဆင်းရဲသားတွေဆီက ပိုက်ဆံမယူဘဲ တောထဲတောင်ထဲအထိ ဆေးလိုက်ကု ရင်း သေသွားတဲ့ ဆရာဝန်မလေး။

ပြီးတော့ နှလုံးသားနီဒါန်းထဲမှာ လည်း ချစ်သူကောင်းစားရေးအတွက် ဟန်ဆောင်ပြီး မုန်းပေးရတဲ့ ကျောင်းဆရာမလေးအဖြစ် သရုပ်ဆောင်သွားတာကော။ အို . . .ဝတ်ရည်ရွှေစင်ဟာ သိပ်ကို စိတ်စေတနာ ဖြူစင်တဲ့ ၊ ကြင်နာတတ်တဲ့ မင်းသမီးကလေး၊ ရုပ်လှသလောက် သဘော

ကောင်းတဲ့ မင်းသမီးကလေး။

ဟော . . . သူ . . . သူ သစ်ပင်ရိပ်အောက် ရောက်သွားပြီ၊ သစ်ပင်ရိပ်မှာ မိန်းမကြီး တစ်ယောက် ပက်လက်ကုလားထိုင်လိုဟာမျိုး လှလှလေးခင်းပေးလို့ ။ ဝတ်ရည်ရွှေစင်လေးက ဝင်ထိုင်လို့ ။ ကျက်သရေရှိလိုက်တာကွယ်။ ဖြစ်နိုင်ရင် ကျုပ်ကျောင်းနေတဲ့ ဘဲအုပ်ထဲက ဘဲတစ်ကောင်လောက် လက်ဆောင်ပေးလိုက်ချင်ပါရဲ့ ။ ကိုယ့်အပိုင် မဟုတ်လို့ သာ။ အင်း . . . သူများ ဘဲ အငှားကျောင်းပေးရတဲ့ အလုပ်ကို စိတ်မနာစဖူးနာမိတယ်။ ကိုယ်ချစ်တဲ့ မင်းသမီးလေးကို ကိုယ့်အနေနဲ့ ဘာလက်ဆောင်မှ မပေးနိုင်တဲ့ ဘဝ။

‘ငြိမ်ကျပါ၊ အသံမထွက်ပါနဲ့’ ဆိုတဲ့ အော်သံကြီး ထွက်လာတယ်။ ကျုပ်က ကျုပ် မင်းသမီးလေးကို တစ်မိမိမိမိကြည့်ရင်းနဲ့ စိတ်ကူးတွေ ယဉ်နေတာဆိုတော့ ဒီအသံကြီးကြားလိုက် ရတာ တုန်သွားတာပဲ။

မီးလုံးကြီးတွေ ဖွင့်၊ လွင်မိုးနဲ့ ထွန်းအိန္ဒြာဗိုတို့ အခန်းရိုက်ကြမှာ တဲ့ ။ ကျုပ်ကတော့ ဝတ်ရည်ရွှေစင်လေးကိုပဲ အားရပါးရ ကြည့်နေတာမို့ ဗီဒီယိုရိုက်တာကိုတောင် မကြည့်အားတော့ဘူး။

"ဟဲ့ကောင်မလေး နောက်ဆုတ်စမ်း"

ချစ်လွန်းလို့ ကြည့်ကောင်းကောင်း နဲ့ ကြည့်ရင်း ဘယ်လောက်များ အနားကပ်သွားမိသလဲ မသိပါဘူးတော်၊ မိန်းမကြီး ငေါက်သံကြားမှ ပဲ ကျုပ် လန့်ပြီး နေရာမှာ တင် ခြေစုံရပ်နေမိတယ်။

ဝတ်ရည်ရွှေစင်က မျက်စိလေးမှေးထားပြီး အလိုက်သင့် ရွရွလေးထိုင်လို့ ။ လှလိုက်တာနော်။

မင်းသမီးလေး ဖျတ်ခနဲ မျက်လုံးပွင့်လာတယ်။

ဖွေးဥနေတဲ့ သူ့မျက်နှာလေးလည်း တစ်မျိုးဖြစ်သွားသလိုပဲ။ ပြီးတော့ သူ့ဆီက အသံထွက် လာတယ်။

"နံလိုက်တာ ဘာနံကြီးမှန်းလဲ မသိဘူး"

အဲဒီလိုပြောပြီး သူက အနီးတစ်ဝိုက်ကြည့်တော့ ကျုပ်ကို မြင်သွားတယ်။ ဟုတ်ပါရဲ့ ၊ ဗီဒီယို ရိုက်တဲ့ ဆီ အုံနေကြတဲ့ အချိန်မှာ ကျုပ်တစ်ယောက်တည်း သူ့အနားမှာ ရှိတာကိုး။

"အို . . . ဆိုးလိုက်တာ ဘာအနံကြီးလဲ၊ လုပ်ပါဦး အန်တီရေ . . . ဟောဒီမှာ "

သူ့မျက်လုံးလှလှလေးနဲ့ တစ်ချက်အကြည့်ချင်းဆုံမိလို့ ကျုပ်မှာ သေမလောက် ကြည်နူး နေရတာ ခုလို သူက . . . သူက . . . ။

"အား . . . အား . . . ဘဲချေးနံ့ကြီး လုပ်ပါဦး အန်တီရဲ့ "

အန်တီကြီးဆိုတဲ့ မိန်းမကြီးက ခြေကားရားလက်ကားရားနဲ့ ရောက်လာပြီး-

"ဟဲ့ . . . ဟဲ့ . . . ဒီကောင်မလေးဆီကလာတဲ့ အနံ့ဟဲ့ ဝတ်ရည်"

"ဟုတ်ပါရဲ့ အောက်စော်ကြီး၊ ဘဲချေးနံ့ကြီး"

"တော်ရာဆွဲထုတ်လိုက်စမ်းပါ၊ ဒီမှာ ခေါင်းကိုက်တော့မယ်၊ ဆိုးလိုက်တဲ့ အနံ့ကြီး"

"ဟဲ့ကောင်မလေး သွားစမ်း၊ ဒီနားမလာနဲ့ သွားလေ"

ကျုပ် အယောင်ယောင်အမှားမှားနဲ့ ဆို့တက် လာပြီး ငိုချင်သလိုလို၊ အော်ဟစ်ချင်သလိုလို။ ခြေထောက်တွေလည်း နောက်ဆုတ်နောက်ဆုတ်။ လုံးတင်မဆီက အနံ့ဆိုးကြီးတဲ့ လား မင်းသမီး လေးရယ်။ ဒါဆို

လုံးတင်မ ရှောင်သွားပါမယ်နော်။

နောက်နှစ်လလောက်ကြာတော့ ကျုပ်တို့ ရွာ သရက်ပင်ကွင်းမှာ လာရိုက်တဲ့ အဲဒီဇာတ်ကား ပြတယ်လေ။ ဇာတ်ကားနာမည်က 'မေတ္တာ ရှင်မလေးရဲ့ ရင်ခွင်ထက်မှာ 'တဲ့ ။

ဟင်း . . . ဘာပြောကောင်းမလဲ လုံးတင်မတို့ မနေနိုင်ပါဘူး။ ဘဲ ကျောင်းခထဲက ဆယ့်ငါးကျပ်ကို ကျစ်ကျစ်ပါအောင်ဆုပ်ပြီး ဗီဒီယိုရုံရှေ့ ပြေးခဲ့တာပေါ့။ ပိုစတာထဲက ဝတ်ရည် ရွှေစင်လေး လှလိုက်တာ . . .

ဒါပေမဲ့ သူ့ပုံနား ကျုပ် သိပ်မကပ်ရဲတော့ဘူး။

တော်ကြာ ပိုစတာထဲက ဝတ်ရည်ရွှေစင်လေးက တော်ရာသွားစမ်းပါ။ ဘဲချေးနံ့ကြီး ဆိုးလိုက်တာလို့ များ ပြောလိုက်မှ ဖြ င့် . . .

ရုံထဲဝင်ခဲ့ပေမဲ့ ဒီတစ်ခါ ဗီဒီယိုကြည့်ရတာ စိတ်ထဲ မပျော်လှပါဘူး တော်။ စိတ်ထဲမလည်း ဘယ်လိုကြီးမှန်း မသိဘူး။

"ဟဲ့ . . . လုံးတင်မ ဒီလာဟော"တဲ့ ။

သန်းရင်မရဲ့ အသံလေ . . . ။

တောင်သာမြို့နယ်မဂ္ဂဇင်း၊ ၁၉၉၇
